

VGEO-leden ontvangen Nieuwsbrief en drukwerk voornamelijk nog per e-mail

Reed-Elsevier draagt niet langer druk- en verzendkosten

Dit kan de laatste Nieuwsbrief in gedrukte vorm zijn voor VGEO-leden met een e-mailadres. Onze belangenorganisatie wordt namelijk gedwongen te bezuinigen. Onze vroegere werkgever neemt niet langer de druk- en verzendkosten van deze Nieuwsbrief en ander drukwerk voor zijn rekening. Als bladenman betreurt VGEO-voorzitter Henk van der Rijst deze ontwikkeling. Tijdens de komende algemene ledenvergadering komt hij hier nader op terug.

"Begin dit jaar werd me duidelijk dat Reed Elsevier de druk en verzendkosten, niet langer wil dragen", aldus Henk van der Rijst. Zij hebben bovendien voor de verzending ook geen bulkcontracten meer met Post-NL waarop wij kunnen meelifen. Dat komt omdat het Reed Business gedeelte de laatste jaren danig is afgeslankt en weekblad 'Elsevier' nu ook de deur uit is. Niettemin wilt de VGEO-voorzitter te bereiken dat wij dit jaar door Reed Business nog steeds worden gesponsord en wel met 4000 euro. De jaren daarna wordt dit 2000 euro. De directie van Elsevier zegde al eerder het jaarlijkse sponsorbedrag weer toe

Andere kostenpost

De VGEO-voorzitter wijst op nog een andere kostenpost die er bij kwam sinds onze toetreding tot het pensioenfonds PGB. "Op de Algemene Ledenvergadering van vorig jaar besloten we om voor de belangenbehartiging van onze leden collectief lid te worden van de gepensioneerd vereniging van ons huidige pensioenfonds PGB; de

VvG-PGB. Via de VvG-PGB kunnen we zo namelijk indirect nog invloed uitoefenen op de benoeming van vertegenwoordigers van de gepensioneerd in het Bestuur en Verantwoordingsorgaan van het fonds. Toen is ook besloten om dat collectieve lidmaatschap uit de huidige contributie van de VGEO te betalen." Dit betekent volgens Van der Rijst echter wel dat de VGEO een hogere kostenpost op zijn begroting heeft moeten opnemen.

Het kostenplaatje

Het komt er op neer dat de VGEO moet bezuinigen. Het bestuur heeft hier lang over gebrainstormd. Er is besloten om in deze tijd van digitale communicatie daar dan ook noodgedwongen maar gebruik van te maken. Voor VGEO-leden die een e-mailadres hebben doorgegeven, zo'n 60% van alle leden, betekent dit dat zij informatie over de algemene ledenvergadering, dagje uit, enz. voortaan alleen per e-mail ontvangen. Dit scheelt jaarlijks 1.498,69 euro aan kosten. Er resteert niettemin nog een aanzienlijke

Henk van der Rijst: Een hogere kostenpost op de begroting.

kostenpost van 3.633,16 euro voor het drukken en verzenden ten behoeve van 134 leden van wie wij geen e-mail hebben. Wij voelen ons verplicht om ook deze leden op de hoogte te houden.

De leden zonder e-mail adres kosten ons op deze wijze wel € 27,11 per lid per jaar, dit is inclusief drukkosten, enveloppen en porto. Daar staat maar een minimale jaarlijkse contributie van € 14,00 per lid tegenover. We teren zo jaarlijks dus flink in op ons vermogen.

Om de kosten van drukwerk nog verder te beperken doet de VGEO daarom een dringend beroep op leden die hun e-mailadres nog niet doorgaven dit alsnog te doen bij onze penningmeester Ger de Rooij. Van extra belang is nu ook dat in het vervolg veranderingen van een e-mailadres tijdig aan hem worden doorgegeven.

Veelzijdige VGEO-ledenvergadering

De jaarlijkse algemene VGEO-ledenvergadering op 19 april a.s. is deze keer veelzijdig en vindt weer plaats in 't Koetshuis in Nijkerk. 's Ochtends voert PGB-bestuurder Jochem Dijkmeester (één van de jongste pensioenbestuurders in Nederland) het woord over het PGB-beleid. Inmiddels maken we al ruim een jaar deel uit van dit pensioenfonds.

's Middags na de uitgebreide lunch, komt het heel andere onderwerp, 'Dementie' aan de orde.

Het middagonderwerp wordt gepresenteerd door deskundigen van Alzheimer Nederland drs. Josine van der Poel en Josephine Lambregts-Rusche. Hierbij komen de volgende thema's ter sprake. De signalen van dementie, en wat je moet doen als je die waarneemt; verschillende vormen van dementie (verschillende verschijnselen); belang van tijdige diagnose, ook met oog op medicijnen e.a. behandelingen; hoe ga je om met mensen met dementie als mantelzorger, maar ook als omstander. Wat kan Alzheimer Nederland betekenen voor mensen met dementie en hun naasten?

IN DIT NUMMER

PGB met jonge bestuurder	2	Van de bestuurstafel	6
PGB hoefde niet te korten	3	Meer gebruik internet 75+	6
De vergrijzing heeft gesproken	4	Boezems	7
Koopkracht 2017 minder gunstig	5	In memoriam Rina Terstall	8

COMMENTAAR

Geschonden vertrouwen

Kreeg U vóór de verkiezingen ook een sik van al die berekeningen, visies en constatering van gerenommeerde planbureaus? Het leek wel een uitverkoop aan informatie. Soms aantrekkelijk en vaak minder aantrekkelijk geprijsd. Was er iets voor U bij? Let op, mocht het U zijn tegen gevallen, terugbrengen mag niet. De enige voor wie ik sympathie kon opbrengen is het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP). Die wierp onlangs vervelende drempels op voor de komende coalitie. Ik sluit me hierbij aan maar zonder leedvermaak en met grote vreeze. Want waarvoor waagt het SCP de politiek te waarschuwen? „Herziening van het pensioenstelsel gaat het geschonden vertrouwen in pensioenfondsen niet herstellen,” aldus een recent rapport. Er is de afgelopen jaren veel onrust en onduidelijkheid gezaaid over de toekomst van onze pensioenen. Dat wisten we al. Het SCP verkondigt hier, spijtig genoeg, dus een waarheid als een koe. Maar wat nu? De al jaren uitgestelde maar nog steeds onontkoombare herziening van ons pensioenstelsel kreeg neurotische en dwangmatige trekjes. Maar eureka, de Sociaal-Economische Raad (SER) presenteert nu, na drie jaar studeren, de heilige graal van een nieuw pensioenstelsel. Ze wachtten bewust tot na de verkiezingen om de politiek hiermee te confronteren. Ik ben bang dat het geen Heilige graal is maar hete hutspot. De eerste noodsignalen over de uitvoerbaarheid zijn al uitgezonden door de gezamenlijke ouderenorganisaties en de Pensioenfederatie. Er rijst een ongelooflijk beeld op. Dit land, met naar verluidt de beste pensioenen ter wereld, heeft door besluiteloosheid, onbekwaamheid, en eindeloos gekakel, alle vertrouwen daarin weten te verspelen. Dames en heren politici ook sterkte hiermee.

Onze koopkracht

Sinterklaastijd lijkt dit jaar vroeg aan te breken. Vrijwel alle politici vinden dat onze koopkracht achter bleef en nodig moet worden gerepareerd. Maar, zo luidde het oude credo, er zijn gepensioneerden die wel wat koopkracht kunnen inleveren. De overheid en het CBS rekende hen, met mijn eigen woorden, tot de 'GePOENSioneerden'. Die zitten er warm genoeg bij. Zoals wel vaker ongenueanceerd vastgesteld en met één maat gemeten. Bovendien waren er wat manco's in de berekeningen. Inmiddels heeft het CBS haar gegevens genuanceerd. Wordt het nu toch echt pakjesdag voor de ouderen? Of krijgen we Zwarte Pieten toespeeld? Met of zonder roetvegen. Dat wel natuurlijk.

Harry Nijhuis

HOOFDREDACTIE: Harry Nijhuis **EINDREDACTIE:** Jeroen Hogendorp
VORMGEVING: Jos Wachelder
BIJDRAGEN: Wil Langenbarg
REDACTIEADRES: Veenweg 21a, 7055 BP Heelweg, Tel.: (0315) 24 14 72
E-MAIL: harwil@planet.nl **WEBSITE:** www.vgeo.nl

VRAGEN OF MEDEDELINGEN? Als er veranderingen optreden, bijvoorbeeld door verhuizing of overlijden, kunt u dit kenbaar maken bij onze penningmeester Ger de Rooij, Grootweg 12, 1647 CN Berkhout. Tel : 0229-553054 E-mail: penningmeester@vgeo.nl M. 06-37349696
 Voor zaken betreffende bestuur en organisatie kunt u contact opnemen met Mary van Dort - van der Pels, Lange Dreef 18, 6641 WL Beuningen. Tel: (024) 6771000 E-mail: mvandort4650@gmail.com

Belastingwe(e)tjes

- Elk jaar verstrekt het Rijk ruim 6 miljard euro aan subsidies. Bij ruim 90% van deze subsidies is het volstrekt onduidelijk of dat belastinggeld goed besteed is.
- De hogesnelheidstrein kostte de Nederlandse belastingbetaler 8 miljard euro. Het enige bedrijf dat er nu hard overheen rijdt is het Franse-Belgische Thalys.
- Wat verstaat de politiek onder 'Jan Modaal'? Jan Modaal staat in Den Haag te boek voor een jaarkomen van € 36.500 euro bruto. Per maand is dat € 2.808 en netto ongeveer € 2.021. Dit is gebaseerd op overheidscijfers van september 2016.

PGB onderscheidt zich met jonge bestuurder

Jochem Dijkmeester (34) bestuurslid van Pensioenfonds PGB is uitgeroepen tot 'jonge pensioenfondsbestuurder van het jaar'. De onderscheiding werd voor het eerst uitgereikt. Hij houdt tijdens de komende algemene ledenvergadering van de VGEO een inleiding namens PGB.

De onderscheiding die hij ontving is een initiatief van organisaties die streven naar vergroting van het aantal jongeren (onder de 40) in pensioenfondsbesturen. De verkiezing verliep via een stemming op internet. Hij werd onder meer genomineerd omdat hij bestuurslid is bij twee pensioenfonds. Behalve bij Pensioenfonds PGB zit hij ook in het bestuur van Pensioenfonds UWV. Hij is nu een jaar lang ambassadeur voor jongeren in pensioenfondsbesturen. Ook mag hij nu een pensioenbijeenkomst organiseren met een eigen thema. "Het innoveren en verjongen van arbeidsverhou-

dingen en arbeidsvoorwaarden is een duidelijke rode draad in mijn werkzaamheden", zegt hij. "Pensioen is een belangrijke arbeidsvoorwaarde en ik ben ervan overtuigd dat een pensioenfonds, waarbij sociale partners goed betrokken zijn, de beste plek is om dit onder te brengen."

RELX niet geaccepteerd als nieuwe merknaam

De nieuwe naam van Reed Elsevier, RELX, is weinig geluk beschoren. Hij wordt namelijk niet als merknaam geaccepteerd door het Benelux Bureau voor de Intellectuele Eigendom. Tegen deze merkregistratie is namelijk bezwaar gemaakt door het Amsterdamse bedrijf RevelX Holding. Dit bedrijf bezit al een Europese merkregistratie voor de naam RevelX. Het merkenbureau vindt dat RELX teveel lijkt op

RevelX. Dit heeft ernstige gevolgen voor het voormalige Reed Elsevier. De nieuwe naam kan nu niet worden geregistreerd voor een groot aantal onderdelen van het bedrijf. RevelX kan op grond van de beslissing optreden tegen het gebruik van de merknaam RELX in de Benelux. Maar dit kan ook gaan gelden voor meer EU-landen. RELX heeft al een EU-registratie in 28 Europese landen.

LIDMAATSCHAP EN CONTRIBUTIE VGEO-leden betalen jaarlijks € 14,- contributie. Een vrijwillige verhoging van deze bedragen wordt zeer op prijs gesteld. Contributie s.v.p. overmaken op ING-rekening NL27 INGB 0000 100 802. t.n.v. Vereniging van Gepensioneerden Elsevier-Ondernemingen, Doetinchem. Nadere informatie Ger de Rooij Tel : 0229-553054 E-mail: penningmeester@vgeo.nl

DE VOLGENDE NIEUWSBRIEF VERSCHIJNT JUNI 2017.
 KOPIJ MOET UITERLIJK 3 JUNI BINNEN ZIJN.

ELSEVIER SENIOREN NIEUWSBRIEF
ES NIEUWSBRIEF

“De vermogenstoename van pensioenfondsen vanaf 2008, het begin van de crisis, is voor 45% toegeschreven aan niet geïndexeerde pensioenuitkeringen.”

Peter Patijn

(voorzitter
Belangenvereniging
pensioengerechtigden
Pensioenfonds Zorg en Welzijn.)

Winst RelX 6% hoger

Relx Group heeft de winst en omzet in het afgelopen jaar opgevoerd. Het concern rekent voor dit jaar op verdere verbetering van de resultaten. De omzet steeg met 4% en de bedrijfswinst nam met 6% nog sneller toe.

Papieren uitgaven spelen bij het bedrijf geen factor meer van betekenis. Alle divisies droegen bij aan de winstgroei. Uitschieters waren de juridische divisie met een plus van 12% en het onderdeel dat risico en zakelijke analyses verzorgt (9%). De wetenschappelijke uitgaven zagen het bedrijfsresultaat 3% toenemen.

Data-analyses

Het concern richt zich in toenemende mate op data-analyses, naast de organisatie van beurzen en congressen en de uitgaven van wetenschappelijke (online) tijdschriften. In een toelichting spreekt CEO Erik Engstrom van goede onderliggende omzetgroei. Ook wijst hij erop dat de winst sneller toeneemt dan de omzet. Engstrom zegt voort te gaan op het pad van autonome groei, waarbij sterk wordt ingezet op data-analyse: “Onze strategie blijft onveranderd.” De tegenvallende verkopen van papieren wetenschappelijke uitgaven leidde in VS slechts tot een rimpeling in de winst- en verliesrekening. Boekhandels waren hier vorig jaar actief hun voorraden aan het wegwerken en talmden met de inkoop van nieuw materiaal.

 RELX Group

‘Pensioenherziening gaat vertrouwen deelnemers niet herstellen’

De herziening van het pensioenstelsel waar de sector nu druk mee bezig is, gaat het geschonden vertrouwen in pensioenfondsen niet herstellen. Daarvoor waarschuwt het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) in een recent gepubliceerd rapport. De discussie richt zich volgens het SCP nu vooral op het verbeteren van procedures, terwijl deelnemers het pensioenstelsel beoordelen op de uitkomsten.

Zolang de hoogte van het pensioen niet verbetert zal het lastig zijn om het vertrouwen terug te winnen, volgens het onderzoeksbureau. Vooral bij ouderen en laagopgeleiden. Sinds de crisis is het vertrouwen in de pensioensector erg laag. Voor de pensioensector komt deze conclusie van het SCP uiterst ongelukkig uit. De Sociaal-Economische Raad (SER) staat juist op het punt om na bijna drie jaar studeren en rekenen met een plan voor een pensioenhervorming te komen. Dit zou voor de formatie gepresenteerd moeten worden, zodat het nieuwe kabinet er mee aan de slag kan. De herziening moet mensen onder meer beter zicht geven op wat ze sparen en meer ruimte voor keuzes geven. Deze verhoogde transpa-

rantie moet er op haar beurt toe leiden dat mensen weer een beetje vertrouwen in het stelsel krijgen. Volgens het SCP is dit laatste echter wensdenken. Uit onderzoek blijkt dat deelnemers veel meer waarde hechten aan de hoogte en zekerheid van pensioen dan aan bijvoorbeeld solidariteit en keuzevrijheid.

De voorstellen van 50Plus, PVV en SP om de AOW-leeftijd weer te verlagen naar 65 jaar en de pensioenen gewoon op te hogen met de inflatie, ondanks de malaise bij de fondsen, appelleren beter aan de gevoelens van deelnemers. Maar dat kost wel heel veel geld en gaat bovendien ten koste van het pensioen van jongeren, dus dat is ook niet een door iedereen gewenste oplossing.

Zorgkosten ouderen stegen in 2016 ondanks bezuiniging

De bezuinigingen die de overheid heeft doorgevoerd voor de thuiszorg hebben niet geleid tot een daling van de totale zorgkosten van ouderen. Sterker nog, de zorguitgaven van 65-plussers lagen afgelopen jaar bijna 5 procent hoger dan in 2015. Overigens toont Europees onderzoek dat Nederland vorig jaar weliswaar de duurste maar ook de beste zorg in Europa had.

Dit blijkt uit een onderzoek van adviesbureau Fluent Healthcare. Daarin worden zorgkosten die in 43 ziekenhuizen zijn gemaakt vergeleken met de kosten die via de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en de Wet langdurige zorg (WLZ) zijn vergoed. Op de WMO, de ondersteuning thuis, werd weliswaar circa 10% bezuinigd, maar op andere gebieden maakten de 65-plussers juist beduidend meer gebruik van zorg. Zo meldden ouderen zich in 2016 bijna 20% vaker op de spoedeisende hulp dan het jaar ervoor. Ook was er een toename (87%) in het zogenoemde eerste-

lijns verblijf te zien, waarbij 65-plussers in zorginstellingen verblijven omdat zij om medische redenen tijdelijk niet thuis kunnen wonen, bijvoorbeeld na een opname in het ziekenhuis.

Meer spoedzorg

De waargenomen kostenstijging is in lijn met de signalen vanuit ziekenhuizen over de toename van het aantal oudere patiënten dat zich meldt voor spoedzorg. In bijvoorbeeld de regio Noord-Holland en Flevoland moesten de 18 spoedeisende hulpen het laatste kwartaal van 2106 twee keer zo vaak een

PGB hoefde niet te korten

Omdat het hele jaar 2016 de dekingsgraad van Pensioenfonds PGB (en vele andere pensioenfondsen) gestaag daalde, zag het er naar uit dat PGB voor het eerst in zijn bestaan zou moeten gaan korten.

Gelukkig bleek dit uiteindelijk niet nodig, omdat vanaf november zowel de rente als de aandelenkoersen stegen. Dit resulteerde in een dekingsgraad van 96%, ruim boven de kritische dekingsgraad waarbij een fonds moet korten. Daartegenover staat dat dit percentage nog ver verwijderd is van het vereiste minimum van ongeveer 104%. Dit heeft PGB gemeen met 61 procent van alle pensioenfondsen. Het betekent dat zij een herstelplan moeten indienen bij De Nederlandsche Bank. Het niveau waarbij de pensioenbedragen geïndexeerd kunnen worden, ongeveer 114%, is al helemaal ver uit beeld.

opnamestop afkondigen als het jaar ervoor. Dit wordt volgens de ziekenhuizen mede veroorzaakt door een toename van het aantal kwetsbare oudere patiënten, die vaak niet terug naar huis kunnen omdat zij daar geen ondersteuning krijgen. De Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen wees ook al op de groeiende toestroom van oudere patiënten naar de spoedeisende hulp. Volgens de vereniging vervult de spoedeisende hulp te vaak de rol van noodopvang voor ouderen die te kwetsbaar zijn om thuis te verblijven, maar die niet ziek genoeg zijn voor de spoedeisende hulp en voor het ziekenhuis.

Grote verschuiving in Kamerverkiezingen mede door vergrijzing

Ook de vergrijzing heeft gesproken. Maar nu? Meer koopkracht voor de ouderen? Betere Zorg? Een beter Pensioenstelsel? Een lagere AOW-leeftijd? We zullen zien wat er van al die politieke voornemens en beloftes terecht komt. Er valt nog veel te onderhandelen voor een nieuwe coalitie er is.

Ouderen kozen voor 50-plus, maar ook andere partijen, in de hoop dat hun stem binnen een coalitie, en anders daarbuiten, nu duidelijk door zal klinken. Bijna een kwart van alle stemgerechtigden is 65-plus. Dat moet zijn gemerkt tijdens de Kamerverkiezingen. Hoe ouder iemand is, hoe groter de kans dat hij en zij gaan stemmen. Dat heeft de opkomst zeker beïnvloed. Van de 12,9 miljoen stemgerechtigden is 24 procent 65 jaar of ouder. Vergrijzende kiezers is de grootste verschuiving in het electoraat sinds 2012, volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De sterke groei van het aantal 65-plussers is het gevolg van de naoorlogse babyboom, die in 1955 afliep. Tegelijkertijd nam het aantal 35- tot 65-jarige stemgerechtigden af.

Rekenrente omhoog?

De hoogte van de rekenrente is van direct financieel belang voor gepensioneerden. Maar ook voor de door werknemers op te bouwen pensioenen. Op dit onderwerp zette met name 50-plus hoog in voor de verkiezingen. 50Plus wil een ondergrens van 2 procent voor de rekenrente zolang de Europese Centrale Bank (ECB) bezig is met zijn beleid van extreem lage rente. Het effect hiervan zal zijn een hogere dek-

kingsgraad voor de pensioenfondsen. Het gevolg hiervan voor alle deelnemers is verhoging van de pensioenuitkeringen en minder gevaar van kortingen. Om dit te blokkeren gaven vóór de verkiezingen nog snel het Centraal Planbureau (CPB) en De Nederlandsche Bank tegengas. Hun bekende tegenargument: jongeren zijn hiervan later de dupe. Afhankelijk van de nieuwe machtsverhoudingen binnen de Tweede Kamer zal blijken of meer partijen ook voelen voor een hogere rentevoet.

AOW-leeftijd omlaag en welvaartsvast?

Een thema waar aanstaande gepensioneerden baat bij hebben is het terug brengen van de AOW-leeftijd naar de vroegere standaard van 65 jaar. Naast de PVV en SP zette vooral 50-plus hier ook hoog in. Buitengewoon kostbaar ofwel onbetaalbaar waren de vaste tegenargumenten. In februari ontstond er grote verwarring over de kosten die daaraan verbonden zijn. Eerst leek lijsttrekker Henk Krol drie weken voor de verkiezingen een ander punt uit het partijprogramma los te laten: een welvaartsvaste AOW. Uit een door 50Plus zelf besteld onderzoeksrapport bleek namelijk dat de verlaging van de AOW-leeftijd naar

65 jaar best kon. Dit kon echter niet in combinatie met een staatspensioen dat meebeweegt met de economische groei. „50Plus moet kiezen uit een aantal kwaden”, zei Krol. Een storm brak uit onder de achterban, die voor een groot deel bestaat uit gepensioneerden. Zij profiteren immers zelf niet van een leeftijdsverlaging, maar zijn wel gebaat bij een hogere AOW. Wellicht dat 50plus nog steun vindt bij de SP en Groen Links, die ook voor een hogere AOW pleitten. CDA, SGP en de PvdA zijn alleen voorstander van een koopkrachtreparatie voor de armste groep ouderen.

Misrekening

Een door Krol gemaakte misrekening probeerde financiële man Mar-

tin van Rooijen nog recht te zetten. Hij legde uit dat er wel degelijk financiële dekking was voor zowel de verlaging van de AOW-leeftijd als het 'welvaartsvast houden' van de AOW-uitkeringen. De ingewikkelde rekensom die volgde was even onvolledig als tegenstrijdig. Zo stelde Van Rooijen trots vast dat 50Plus het begrotingsoverschot dat het CPB voor 2021 voorziet, intact laat. Maar voor de langere termijn bleek hij die 6,5 miljard toch nodig te hebben om de AOW-plannen te financieren. Andere politieke partijen branden hun vingers liever minder aan de AOW. Zij voelen meer voor het invoeren van een flexibel AOW-systeem. Wie eerder met AOW wil zal dan voor de resterende jaren minder uitkering ontvangen.

Waarom stellen velen het regelen van hun pensioen uit?

Waarom stellen veel Nederlanders het regelen van hun pensioen uit? Het antwoord daarop lijkt te worden gegeven door een recent proefschrift. In tegenstelling tot wat je verwacht doet men dit juist omdat het pensioen belangrijk wordt gevonden volgens promovendus Job Krijnen (Psychological Dynamics of Inertia)

Volgens dit proefschrift stellen mensen belangrijke beslissingen vaker uit dan minder belangrijke. Het zou dan ook geen zin hebben om in voorlichting het belang van het pensioen te benadrukken. Een opmerkelijke constatering gezien de massa pensioeninformatie waarmee de consument al werd bestookt. Dit zou volgens hem zelfs de kans op uitstel vergroten. Toch vindt hij voorlichting wel belangrijk. Mensen begrijpen namelijk wel dat ze moeten pensioensparen

promovendus
Job Krijnen

voor hun oude dag. Ze weten alleen niet hoe ze dat moeten regelen. Iets voor een communicatie-expert om zijn tanden op stuk te bijten? Die is alvast gewaarschuwd. Eenmaal een uitsteller altijd een uitsteller, luidt nog een conclusie. Een ingewikkelde toestand dus.

Brede samenwerking met jongeren

“We moeten voorkomen dat politici en media de generaties tegen elkaar uitspelen,” vindt NVOG-voorzitter Jaap van der Spek. Oplossingen voor het pensioenstelsel zijn volgens hem alleen mogelijk als jongeren en ouderen elkaar weten te vinden. Daarom zoekt de overkoepelende belangenorganisatie NVOG met andere organisaties in de pensioenwereld naar mogelijkheden waar zowel gepensioneerden als daarop volgende generaties baat bij hebben. Jong én oud willen in overleg de negatieve beeldvorming ontkrachten. Het ministerie van Sociale zaken en welzijn is hierbij betrokken.

Pensioenfondsen PGB slokt andere fondsen op

Het aantal pensioenfondsen daalt in rap tempo. Door de steeds hogere regeldruk kunnen veel kleine pensioenfondsen het niet langer bolwerken. In 2000 telde Nederland nog bijna 1000 fondsen, eind vorig jaar waren dat er nog slechts 294, waarvan er ook nog eens 57 in liquidatie zijn. Vooral bij ondernemingspensioenfondsen is de daling groot, zo stopten behalve SPEO onder meer de fondsen van Douwe Egberts en Remia. Dankzij de overnames zijn bij PGB de vermogensbeheerskosten relatief laag.

Tot 2014 liepen verzekeraars voorop bij het overnemen van liquiderende pensioenfondsen. Nu gaan de meeste pensioenfondsen over naar een groter pensioenfonds. Grotere sectorfondsen zoals metaalfondsen PME richten zich actief op groei. Het pensioenfonds dat het meest actief is in het overnemen van liquiderende pensioenfondsen is echter PGB. Het fonds rekte doelbewust zijn werkingssfeer flink op en heeft inmiddels al 36 fondsen opgenomen. Oorspronkelijk was dit het Pensioenfonds Grafische Bedrijven. Door de expansie besloten de fondsbestuurders in 2016 hebben de naam te veranderen in 'Pensioenfonds PGB'. PGB zag zich zo'n tien jaar geleden genoodzaakt om uit te breiden, omdat het aantal drukkers kromp. Door fondsen over te nemen kon het fonds de kosten voor de deelnemers binnen de perken houden. "Anders waren wij nu overnamekandidaat geweest", aldus PGB-bestuurder Bert Coenradie in het Financieel Dagblad.

Bert Coenradie

Veel ouderen zouden een betaalde mantelzorg verkiezen boven hulp van familie en vrienden.

Aldus een onderzoek van ouderenorganisatie ANBO. De VGEO-leden die wij naar hun mening vroegen over mantelzorg denken voorlopig nog vooral aan zelfredzaamheid. Zo nodig kan soms een bescheiden beroep op de kinderen worden gedaan. Maar een traplift er bij kan ook helpen.

Mw. J.R.G. Michon-Grosfeld, Hoogland

"Mantelzorg vind ik in z'n algemeenheid te zwaar. Er wordt heel veel van kinderen of andere bekenden gevraagd. In mijn geval kan het sowieso niet want alle drie mijn kinderen hebben een drukke baan. Ik woon met genoeg in een eengezinswoning en heb thuiszorg voor huishoudelijke hulp en boodschappen. En als mijn kinderen komen, nemen die zo nodig wat mee. Ik moet er niet aan denken om naar een verzorgingshuis te moeten. Als het noodzakelijk is kan er een traplift komen of plaats ik beneden bed en bad. Gelukkig kan dat gerealiseerd worden."

W. van der Sluis, Doetinchem

"Op zichzelf vind ik mantelzorg een goed fenomeen, maar er zitten haken en ogen aan. Er zijn middelen voor nodig in de zin van tijd en financiën. Voor mezelf zou ik in voorkomende omstandigheid kiezen voor een combinatie van mantelzorg en professionele hulp. Je kunt niet ongelimiteerd een beroep doen op mantelzorg en daarbij vraagt bepaalde zorg om deskundigheid. Ik zou wel door mijn kinderen geholpen willen

worden maar ze hebben hun werk en een eigen gezin. In ons huis bestaat de mogelijkheid voor een traplift; als het moet kan ik om beneden te slapen de garage ombouwen; de auto staat toch altijd buiten."

Mw. J. Meijer, Vries

"Ik ben zelf mantelzorgster. Aanvankelijk wekelijks maar nu wat minder vaak bezoek ik een gehandicapte collega-vrijwilligster; doe boodschappen voor haar of laat de honden uit. Daarbij moet ik wel steeds dezelfde route nemen omdat mijn ogen helaas al maar slechter worden. Ik zou het heel moeilijk vinden als ik zelf mantelzorg nodig zou hebben want ik wil natuurlijk zo lang mogelijk zelfstandig zijn. Weliswaar woont mijn dochter in de buurt maar daar kan ik niet op terugvallen. Ondanks mijn slechte ogen kan ik de weg vinden in mijn eengezinswoning. Ik kan niet beneden slapen maar wel een traplift laten installeren."

W.J.J. Moes, Obdam

"Mantelzorg is vrij normaal vind ik. Ik denk er niet zo diep over na want het is een kwestie van beschaving om elkaar te helpen. Mijn vrouw en ik zijn beiden nog goed gezond, maar als ik alleen zou zijn, zou ik in nood een buurvrouw of iemand van mijn grote schoonfamilie kunnen vragen om boodschappen te doen. Onze twee zoons zijn niet altijd ter beschikking. We kunnen beiden nog goed naar boven, maar een traplift zou eventueel kunnen helpen. En anders indien noodzakelijk verhuizen, maar daar denken we zeker nog niet aan."

De interviews zijn eind februari gehouden door Wil Langenbarg

Kosten

De vermogensbeheerskosten bij PGB zijn relatief laag. In 2015 betaalde PGB 0,3% over het vermogen van € 23,5 voor beheer, waar pensioenfondsen dat jaar gemiddeld 0,47% betaalden. Volgens Coenradie kun je betere contracten afsluiten naarmate je meer vermogen hebt. "In 2014 konden we onze mandaten heronderhandelen voor € 6 miljoen minder, omdat we er € 2 miljard vermogen bij hadden gekregen."

"Laten we hopen dat men eens afstapt van het idee dat er enorme buffers voor over 30 jaar moeten worden aangelegd."

Roelof Jan Mulder
(hoofdredacteur van
belangenorgaan 'Ons Pensioen')

Herberekening koopkracht voor 2017 is minder gunstig

Het Nibud heeft met definitieve cijfers de gemiddelde koopkracht van ouderen voor dit jaar opnieuw doorgerekend. Zij deden dit voor 100 voorbeeldhuishoudens (waarvan 16 met AOW).

De uitkomsten zijn negatiever dan verwacht op Prinsjesdag.

De hogere zorgpremie drukt zwaarder op de koopkracht. Ook is nu de verwachte inflatie (prijsstijging) voor 2017 hoger (1% i.p.v. 0,6%).

Per saldo resulteert dit in een lager maandbedrag van € 5 à € 7 voor de laagste inkomens. Dit loopt op tot enkele tientallen euro's voor hoge inkomens.

Hier volgen enkele voorbeelden:

- Een alleenstaande oudere met alleen AOW gaat er € 12 per maand op vooruit (was € 17).
- Een alleenstaande oudere met AOW + € 15.000 (per jaar): per maand € 8 achteruit (was € 4 vooruit).
- Een echtpaar met alleen AOW gaat er € 13 per maand op vooruit (was € 20).
- Een echtpaar met beiden AOW en € 15.000 voor één partner: per maand € 12 achteruit (was € 6 vooruit).
- Een echtpaar met beiden AOW, € 15.000 voor de ene partner en € 5.000 voor de andere: per maand € 7 achteruit (was € 11 vooruit).

AAN HET BEGIN VAN DE VERGADERING in januari staat voorzitter Henk van der Rijst eerst stil bij het overlijden van onbestuurslid Rina Terstall (zie in memoriam elders in dit nummer). Niemand kon bevroeden dat zij zo snel uit ons midden weg zou vallen.

MET HET OVERLIJDEN VAN RINA TERSTALL moet het bestuur ook een uitstekende notulist missen. Aspirant secretaris Mary van Dort kan dit werk niet van haar overnemen. We zijn daarom op zoek naar een vervanger.

PENNINGMEESTER GER DE ROOIJ heeft contact gehad met de VVG-PGB over het ledenbestand. Er bleken ten onrechte enkele personen als overleden geregistreerd. Ook was een lid door PGB benaderd om de contributie van de VVG-PGB van de pensioenuitkering in te houden, wat niet volgens de gemaakte afspraken is. Hierover zal verder afstemming plaatsvinden.

MOGELIJKE LOCATIES VAN HET JAARLIJKSE DAGJE UIT zijn besproken. Een bezoek aan Zwolle (museum De Fundatie) zal worden onderzocht.

BIJ PGB TREEDT BESTUURSLID ARNOLD VERPLANCKE in april af. Er zijn twee kandidaten naar voren geschoven, door PGB zelf en door de FNV. De eerste is door de benoemingscommissie afgewezen. In beginsel had er nog een kandidaat vanuit de gepensioneerden kunnen komen. Die had dan wel de steun nodig van minstens 500 gepensioneerden. Dat is een puur theoretische optie gebleken.

DE PENNINGMEESTER HEEFT DE FINANCIËLE STAND van zaken toegelicht. We staan er nog steeds goed voor, maar het aantal leden is met ongeveer 10 procent gedaald. Dit ondanks een actie om VGEO via de VVG-PGB onder de aandacht te brengen. Het lijkt er op dat sommige mensen opgezegd hebben omdat SPEO was opgeheven. Dat onze pensioenen nu bij een ander fonds zijn ondergebracht is natuurlijk geen reden om dan maar af te haken bij de vereniging van gepensioneerden! Een ander punt van zorg is de sponsoring. Die door Elsevier loopt vooralsnog gewoon door, maar die door Reed Business staat op losse schroeven. De voorzitter is daarover met hen in gesprek. Tenslotte kunnen we ook geen gebruik meer maken van het drukken en verspreiden van post, zoals de Nieuwsbrief.

DE WEBSITE ONTVING IN DE PERIODE NOVEMBER - JANUARI 468 bezoekers per dag. In vergelijking met de vorige periode is dit een achteruitgang van 17%. Per maand daalde het aantal bezoeken met 25%. Oorzaak is waarschijnlijk het drukke bezoek in de vorige periode aan de pagina over het dagje uit in Arnhem. Favoriet is nog steeds de pagina met nostalgische foto's. Het overlijdensbericht van Rina was op dat moment 86 keer bezocht.

Kort geding pensioenkorting afgewezen

Een kort geding tegen een doorgevoerde pensioenkorting is onlangs door een rechter afgewezen. Het geding was aangespannen door een gepensioneerde verloskundige. Haar Fonds kondigde per 1 januari jl. een korting aan van 0,4%.

De verloskundige en haar advocaat mr. J.K. Sluys baseerden hun aan-

klacht op Europees recht. Volgens het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie mag iemands eigendom niet zomaar worden ontnomen. De procedure werd financieel ondersteund door de Katholieke Bond van Ouderen in Brabant. "Het pensioenfonds is het eigenlijk niet eens met de strenge Nederlandse financieringsregels", constateert de advocaat. "Dan moet het fonds die aanvechten, en niet mijn cliënte de kastanjes uit het vuur laten halen." Er is nog beraad of tegen de uitspraak een bodemprocedure wordt aangespannen.

ALS U DIT MAAR WEET

Nederlandse pensioenregelingen worden zeer beperkt uitgevoerd in het buitenland. Andersom ook. Het pensioenfonds BP stapte vorig jaar over naar België wat leidde tot een ongeruste Kamervraag. België is één van de weinige landen die gevolg gaf aan EU-richtlijnen om dit mogelijk te maken.

Onze nationale pensioenbeleggingen waren volgens De Nederlandsche Bank 1288,1 miljard euro waard aan het einde van het derde kwartaal 2016. Dat is precies twee keer zo veel als begin 2008, kort voor de kredietcrisis.

Er zijn ruim 3,3 miljoen AOW'ers. Daarvan woont 10% in het buitenland. Van hen woont 20% in België, 14% in Duitsland, en 14% in Spanje.

Een meerderheid van de bevolking (71%) vindt dat het mogelijk moet blijven contant geld te gebruiken voor betalingen buiten de deur. Dat blijkt uit onderzoek van De Nederlandsche Bank.

Miljoenenboete voor fraude met pensioenpot

De Nederlandsche Bank (DNB) legde een boete van bijna 5 miljoen euro op aan vermogensbeheerder GFS Asset Management. Dit bedrijf heeft zijn pensioenfonds oneigenlijk gebruikt. In de jaren 2010 tot en met 2013 werd via het pensioenfonds vele malen meer geld belegd dan er aan pensioenpremies was ingelegd. Het pensioenfonds werd zo een beleggingsvehikel van de vermogensbeheerder. Volgens de regels mag een bedrijf zo niet omgaan met zijn pensioenpot.

Dominee heeft de handen vol aan 70-plussers

"We hebben onze handen vol aan de 70-plussers. Die kunnen niet met de digitale wereld van tegenwoordig omgaan, alle formulieren goed invullen en ga zo maar door. Velen belanden in een toestand van armoede." Aldus dominee Bonne Veldhuizen van het diaconaal platform in Enschede. Zo helpt hij een vrouw van 83 jaar wier zoon weer thuis is komen wonen na een scheiding. "Na een jaar krijgt ze een aanslag van de belastingdienst van 2300 euro omdat ze haar huurtoeslag terug moet betalen. Die mevrouw beseft niet dat haar subsidie verdwijnt omdat ze haar zoon in huis heeft. Ze kwam zo in de problemen dat ze haar huur niet meer kon betalen." Bonne Veldhuizen is

voorman van 35 vrijwilligers van hert diaconaal platform die werken vanuit de Stadsbank.

Meer gebruik internet

Overigens nam onder 75-plussers het gebruik van internet sterk toe. Vorig jaar ging 60 procent het internet op. Vier jaar eerder deed iets meer dan 40 procent dat. Het bezit van tablet of smartphone nam bij deze leeftijdsgroep duidelijk toe. De 75-plussers bleken minder vaak een smartphone te gebruiken. Gebruikers ouder dan 65 jaar gebruiken het vaakst internet om e-mail te ontvangen/verzenden en voor telebankieren. Bovendien lezen zij vaker dan gemiddeld kranten en tijdschriften online.

Boezems

Het fibrilleren van de boezems van het hart is voor de cardioloog een dagelijkse boterham met kaas. Boezemfibrilleren komt bij heel veel 60-plussers voor. De vier patiënten in mijn ziekenhuiskamer worden er voor onderzocht en hopelijk behandeld. Als de natuurlijke elektrische prikkels in het hart in de war raken dan krijgen de kamers minder bloed. Ze gaan vreselijk hun best doen, slaan op hol. Je voelt hartkloppingen, druk of pijn op de borst. 'Het hart gaat een marathon lopen', verklaart de hartspecialist. De hartslag (normaal 50-80 slagen per minuut) kan snel oplopen naar 150. Een kritieke waarde. De hersenen reageren als eerste op het zuurstoftekort: duizeligheid, misselijkheid, flauwte, hoofdpijn. Mijn hoofdklacht was kortademig en direct oververmoeid bij inspanning.

Opeens is er een hardlooptwedstrijd met de dood. Drie kamers verderop heerst paniek. Het reanimatieteam reageert onmiddellijk op het gillende alarm van de monitor. Rappe voeten brengen rollende apparatuur. Rake schokken herstellen het hartritme en de rust keert weer. De baliemedewerkster belt de familie. Er is geen betere plek om een hartaanval te krijgen dan in een ziekenhuis.

De patiënt weet vaak niet wat er aan de hand is en wuift bezorgdheid van de omgeving weg met schijnverklaringen: slecht geslapen, verkouden, griep, hard gewerkt, stress. En hoopt op verbetering: 'Ik ga even liggen en dan gaat het wel weer.' Dat kan ook het geval zijn, want een onregelmatige hartslag wil zeggen dat het afwisselend beter en slechter gaat. Het ene moment kon ik het niet opbrengen om koffie te zetten en het andere heb ik een notenboom geplant. De andere patiënten hadden net zulke ervaringen en onze unanieme conclusie was: **Kleine klachten kunnen een signaal zijn van grote klachten.** Al heb je kriebel aan je neus, ga naar de dokter. Iedereen is blij als

het niks ernstigs is, maar iedereen is boos en teleurgesteld als er geen aandacht wordt besteed en gevraagd voor iets serieus.

Ik lag een hele nacht de longen uit mijn lijf te hoesten. Dat hoorde bij een fikse verkoudheid. Die begon met een loopneus, dan droge hoest, overgaand in taai slijm, dreigende oorpijn en 's nachts opeens een rauwe keel. Mijn dochter had keelpastilles, maar belde toch de huisartsenpost. Die vond het verstandig mij door een ambulance te laten ophalen. De ambulancebroeder hoorde wat vocht in de linkerlong en stelde een onregelmatige hartslag vast. Meel!

Ik leerde in enkele uren tijd heel veel over de werking van het hart. Als ik achteraf de signalen op een rijtje zet had ik het veel eerder kunnen weten. Ja, ik had pijn in mijn linkerarm (mijn vrouw zag me wrijven en gaf mij een tube spierbalsem). Ja, ik had pijn op de borst (ik dacht dat het kwam van een verkeerde beweging bij het ophangen van de was). Ja, ik voelde me lichtelijk opgejaagd en keek (volgens mijn vrouw) wild om mij heen toen ik koffie moest zetten maar het niet voor elkaar kreeg. Ja, ik was na drie stappen van de trap kortademig. De andere slachtoffers in de ziekenhuiskamer hadden al vele chronische aandoeningen, hadden geleerd over hun klachten te communiceren, en toch maakten ook zij de fout de verschijnselen van boezemfibrilleren weg te wuiven. Daarom deel ik in deze column de wijsheid: ga ook met ogenschijnlijk kleine klachten naar de dokter. Het is nooit voor niets. In de meeste gevallen ga je opgelucht of met een pilletje, drankje of zalfje naar huis en is het wel iets, dan zijn beide kanten even blij omdat je er tijd bij was.

De assistente zegt: 'Dokter heeft ook een telefonisch spreekuur!'

Reacties: pmj.fiedeldijdop@quicknet.nl

Bescheiden en actief VGEO-bestuurslid In Memoriam Rina Terstall

Kort voor de jaarwisseling op 29 december overleed na een kort ziekbed Rina Terstall, 73 jaar oud. Zij maakte vele jaren op bescheiden wijze een actief en effectief deel uit van het VGEO-bestuur. In korte tijd belandde zij in een neerwaartse spiraal die begon bij motorische klachten. Via diverse specialisten bleek uiteindelijk sprake te zijn van fataal uitgezaaide longkanker.

Haar laatste levensdagen bracht zij door in een hospice in haar woonplaats Beverwijk. De uitvaartdienst vond plaats in crematorium Westerveld in Driehuis. Meerdere VGEO-bestuursleden waren hierbij aanwezig. De dienst werd geleid door

een geestelijk verzorger van het Rode Kruisziekenhuis waar zij ook verpleegd werd. Hij schetste haar levensloop. Rina volgde het gymnasium in Beverwijk en vond na een enkele baan werk bij Elsevier. Daar begon zij bij de voorbereiding van

de woordenboeken. Ze zou 40 jaar lang in Amsterdam bij de uitgeverij blijven werken. Haar betrokkenheid bij Elsevier Science was groot. De rust en het inzicht die zij uitstraalde leidden ertoe dat collega's haar zeer waardeerden. Als rechterhand van Jan Meyer genoot zij aanzien en droeg zij bij aan vele publicaties.

Eetclub

Rina bleef ongetrouwd en woonde tot haar 36ste bij haar ouders. Zij had een innige band met haar zus Joke die haar tot het laatste moment bij stond. Rina hield van cultuur en actieve vakanties. Bij de VGEO bracht zij dit als lid van de PR-commissie ook veelvuldig in de praktijk bij de voorbereiding van activiteiten. Al vanaf het begin van haar loopbaan was zij betrokken bij de Elsevier eetclub samen met een groepje vriendinnen. Zij registreerde dit om de paar maanden. Els Bosma haalde hieraan tijdens de plechtig-

heid herinneringen op. Ook daarbuiten onderhielden de ex-collega's onderlinge contacten.

Wezenlijke bijdrage

Op haar bescheiden wijze leverde Rina een wezenlijke bijdrage aan het VGEO-beleid. Zij was onze vaste VGEO-notuliste, altijd vlekkeloos en opvallend snel. Ook sterk was haar aandeel in de PR-commissie. Bovendien bouwde zij samen met Jan de Waal voor de VGEO-website een drukbezocht foto-archief op. Elsevier-collega's vonden daar anderen en zichzelf terug. Voormalig VGEO-secretaris Jan de Waal: "In de VGEO-periode toen we samen de vele foto's van jubilea en uitjes categoriseerden kon Rina achter veel meer namen komen dan ik. Zeker dankzij Rina heeft dit geleid tot de verzameling nostalgische foto's welke op de VGEO website zijn te zien. Dat zij moge rusten in vrede." Het VGEO-bestuur zal haar missen.

VVD-miljarden voor verpleeghuiszorg wekte verbijstering

Ouderenzorg was en is een politiek stokpaardje voor politieke partijen. Er valt mee te scoren maar ook mee te falen. Nu na de verkiezingen is de waarheid aan het woord. Zo lanceerde de VVD in februari een manifest 'Waardevolle ouderenzorg' met daaraan gekoppeld een verkiezingsbelofte van 2 miljard euro extra voor de verpleeghuiszorg.

De vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid had daar geen goed woord voor over. Ze vonden het 'choquerend' en 'verbijsterend'. Normaal is staatssecretaris Martin van Rijn de kop van jut tijdens debatten over de langdurige zorg, maar nu moest het VVD-Kamerlid Sjoerd Potters dit incasseren. Een dag eerder had VVD-lijsttrekker Mark Rutte in het Algemeen Dagblad aangekondigd dat zijn partij 2 miljard wil reserveren voor de verpleeghuiszorg. In het VVD-manifest levert de partij kritiek op verpleeghuizen waar onvoldoende tijd en aandacht is voor ouderen. De 2 miljard moet soelaas bieden: die kan worden geïnvesteerd in 'goed en voldoende personeel'. Voor de an-

dere Kamerleden kwam dit bedrag als een grote verrassing. In eerdere debatten had Potters altijd het terughoudende kabinetsbeleid verdedigd. In november vorig jaar zei hij nog tijdens een verpleeghuisdebat dat het met het huidige budget mogelijk moest zijn om goede zorg te leveren.

Doorzichtige streek?

De overige Kamerleden vonden het een doorzichtige streek. "Ik zit al tien jaar in de Kamer en nog nooit heb ik de VVD horen pleiten voor meer geld voor de verpleeghuiszorg", zei Renske Leijten (SP). "Dit is wat politiek zo lelijk maakt", zuchtte Mona Keijzer (CDA). Carla Dik-Faber (ChristenUnie) vroeg Potters of hij zich kon voorstellen dat ouderen zich een speelbal voelen van de politiek. De verontwaardiging was zo groot dat de commissieleden het van de weeromstuit opnamen voor Van Rijn. Fleur Agema (PVV) vroeg zich af hoe hij het vond dat de VVD, voor wie hij de miljardenbezuinigingen doorvoerde, nu ineens zegt dat de verpleeghuiszorg onder de maat is en dat er extra geld nodig is. Van Rijn zelf reageerde zoals altijd stocijns. Het is 'een goede zaak' dat andere partijen nu ook meer geld willen voor de ouderenzorg, reageerde hij. "Vaak gaat het niet om

het moment van bekering maar om de bekering." Een dergelijke mildheid konden sommige Kamerleden niet opbrengen. Toen Potters aan het eind Van Rijn vroeg te reageren op het plan, liepen zij demonstratief de zaal uit.

Weer vertraagd Elsevier-boek komt er aan

Wederom liep het Engelstalige boek over de bedrijfsgeschiedenis van 'Elsevier' vertraging op. Volgens hoofdauteur en historicus Sjors de Heuvel zou het boek nu in februari naar de drukker gaan en in maart moeten verschijnen.

De verschijning van dit Elsevierboek liep inmiddels tot twee keer toe vertraging op. Volgens Sjors de Heuvel in het begin vooral doordat hij al het werk alleen uitvoerde (schrijven, afbeeldingen verzamelen, boekontwerp begeleiden, etc.). "Maar de afgelopen maanden heeft ook de Elsevier-directie zich laten gelden. Niet zozeer op een vervelende manier. Maar het is nu eenmaal tijdrovend als drukbezette mensen je werk willen controleren. We zitten nu in de afrondende fase," aldus Sjors. Sjors werkt bij de communi-

Gezegdes en wijsheden

De waarheid van de kat hoort men van de muizen

H. Ford

catieafdeling van Elseviers wetenschappelijke uitgeverij. In dit boek beschrijft hij de bedrijfsgeschiedenis sinds 1880. Volgens onze laatste informatie is het de bedoeling dat het in alle vestigingen wereldwijd met een grote interne promotiecampagne wordt gepresenteerd. Aan de informatie voor het boek is ook medewerking verleend door VGEO-leden met bijdragen uit hun persoonlijke archief. Alle verzamelde Elsevier-informatie wordt in het stadsarchief ondergebracht.

IN MEMORIAM

De volgende leden zijn ons ontvallen:

A. Kort, IJmuiden
A.A.M. Vork, Wormerveer
Mevr. M.P. Elenbaas-De Jong, Tholen
Mevr. I.E. Schoonen-Westall, Dordrecht
Mevr. M. van Dam-Van der Velden, Millingen aan de Rijn
Mevrouw C. Hodde Hoogwoud, Heeswijk Dinther
C.J.M.Caffa, Amstelveen

WELKOM

Als nieuw lid heten wij welkom:
Mevr. C. van Vuur, Groet